

Wally Lamb: ‘Schrijven is een proces van ontdekking’

25 juli 2009 | Interview

Hij werd van de ene op de andere dag wereldberoemd toen Oprah Winfrey zijn boeken *Walvismuziek* en *Vergeef me* opnam in haar populaire boekenclub, maar daarna werd het stil rondom schrijver Wally Lamb. Ruim tien jaar later is hij terug met *Vleugelslag*, een aangrijpende roman over gewone mensen in ongewone situaties.

Mythen, psychologie en een familiegeschiedenis die vele generaties teruggaat. In zijn nieuwe roman *Vleugelslag* onderzoekt rasverteller Wally Lamb in zeshonderd pagina's hoe oorlog en geweld mensenlevens onherroepelijk doen ontsporen. Uitgangspunt van de roman is het bloedbad dat de twee scholieren Harris en Klebold in 1999 op de Columbine High School in Littleton aanrichtten. “Op het moment dat ik over die schietpartij hoorde, voelde ik me tegelijkertijd angstig en nieuwsgierig,” vertelt Lamb. “Angstig omdat ik zelf vijftig jaar op een middelbare school heb gewerkt en twee kinderen heb, nieuwsgierig omdat ik wilde begrijpen waarom twee jonge jongens zo'n verschrikkelijke daad plegen. Wat had hen aangezet zoiets afschuwelijks te doen? Waren ze psychisch niet in orde, of waren ze slecht?”

In de maanden die volgden deed Lamb uitvoerig onderzoek naar *school shootings* in het algemeen en de schietpartij op de Columbine High School in het bijzonder. “Daarna ben ik begonnen met het schrijven van *Vleugelslag*, maar ik wist nog steeds niet precies waar het verhaal heen zou gaan,” aldus Lamb. “Ik ben geen schrijver die van tevoren opzetjes of plannen maakt. Het schrijven van een boek is voor mij een proces van ontdekking. Het begint met een bepaald idee, vervolgens leer ik langzaam de hoofdpersonen in mijn boek kennen en na een tijdje kruip ik in de huid van die personen. Dat klinkt mensen vaak heel eigenaardig in de oren, maar dat is echt zoals het gaat. Ik rij 's ochtends naar mijn werkruimte, open de deur en word gedurende de acht uur daarna een compleet ander persoon.”

Een uitdagende, maar soms ook intimiderende manier van schrijven. Lamb: “Het verhaal begon vrij overzichtelijk, met de 47-jarige docent Caelum Quirk en zijn vrouw Maureen die naar Colorado verhuizen en op dezelfde middelbare school gaan werken. In 1999 gaat Caelum voor een paar dagen terug naar zijn geboorteplaats Three Rivers om bij zijn stervende tante te zijn. Wanneer hij op een morgen de televisie aanzet, ziet hij beelden van hun school: de Columbine High School, waar zich op dat moment een drama afspeelt. En Caelum weet: zijn vrouw is die dag op school aan het werk. Dat klopt, Maureen bevindt zich in de school en is getuige van het bloedbad, maar weet te overleven. Een wonder, maar daarmee is het drama voor Caelum en Maureen niet voorbij. Integendeel, zelfs.”

Vanaf het moment van de schietpartij op de Columbine High School volgen kleine en grote rampen elkaar in het leven van Caelum en Maureen in sneltempo op. Maureen kan de traumatische ervaring niet verwerken, raakt verslaafd aan kalmeringsmiddelen en rijdt onder invloed een jonge, veelbelovende scholier dood. Caelum stuit ondertussen in de familieboerderij in Three Rivers op oude dagboeken, brieven en krantenknipsels en ontdekt zo dat zijn moeder zijn moeder niet was, dat hij verwekt is door een neurotische rokkenjager en dat de broer van zijn betovergrootmoeder het buitenechtelijke kind van Caelums betovergrootvader heeft verkracht. “Het voelde tijdens het schrijfproces niet alsof ik veel controle had,” vertelt Lamb. “Al die dingen gebeurden gewoon. Vaak wist ik niet eens waarom of wat alle componenten met elkaar te maken hadden. Dat overzicht kwam pas later, veel later.”

Om precies te zijn: na negen jaar. Lamb: “Toen ik de laatste bladzijde van het boek had geschreven, zag

ik wat er werd bedoeld en waarom ik dit boek had geschreven. Begrijp me goed, ik wil in eerste instantie dat mijn boeken entertainen, maar daarnaast wil ik ook dat ze mensen aan het denken zetten. Ik wil ze als het ware uit hun lamlendigheid schudden. *Vleugelslag* laat lezers aan de ene kant zien hoe chaos je leven in een fractie van een seconde in een richting kan sturen die je niet hebt gepland, aan de andere kant toont het ook de positieve kanten die chaos je kan brengen. De alomvattende boodschap van het boek is dat het nooit te laat is om het tij te keren en opnieuw te beginnen. Zelfs uit het grootste drama kan nog iets goeds voortkomen, daar ben ik van overtuigd.”